

paa Landet angaar, er det jo ikke noget nyt, at der kommer Klager over, at Børnene i mange Tilfælde misbruges og i mange Tilfælde forsømme Skolen i en ganske overordentlig Grad. Jeg skal saaledes erindre om, at allerede for 10 Aar siden var denne Sag Genstand for Bladartikler over hele Landet. Jeg læste mange af disse Artikler, som udførlig beskrev, hvorledes Forholdene ere paa Landet. Da nu dette Lovforslag, som her er forelagt, tilsigter at afhjælpe de skadelige Sider ved Børns Arbejde, men ikke at ophæve Børns Arbejde i det hele, forekommer det mig, at de Oplysninger, der foreligge, ere tilstrækkelige til, at man allerede nu kunde afhjælpe Ondet og saaledes, som Lovforslaget tilsigter, beholde Børns Beskæftigelse, hvor det ikke kommer dem til Skade. Med det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 2den Valgkreds (J. Hage), som syntes at være noget stødt over, at det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) ikke svarede ham, skal jeg ikke indlade mig i nogen Diskussion, men blot sige, hvilket Indtryk jeg fik af det ærede Medlems Udtalelser. Det ærede Medlem gjorde en Bemærkning til et Tilraab, der fandt Sted: Jeg ved nok, hvad De sigte til: Fabrikherrer og deslige! Ja, akkurat. Naar det ærede Medlem stiller sig paa det Standpunkt: jeg vil være med til, at der ingen som helst Beskyttelse skal være for Børnene, saa er det et Fabrikantstandpunkt. (J. Hage: Det har jeg ikke sagt!) Hvis vi skulde gaa den Vej, enten at forbyde Børnearbejdet helt eller at ophæve enhver Beskyttelse, saa vilde det ærede Medlem være med til at ophæve enhver Beskyttelse. (J. Hage: Ja, det er noget andet!) Ja, saa var det altsaa rigtigt, hvad jeg sagde. Jeg vil dertil sige, at det er et Fabrikantstandpunkt, og det er det samme, som gør sig gældende i det ærede Medlems øvrige Udtalelser om, hvorledes Forældrene muligvis stille sig over for Børnene, naar de fortjene noget. Her er Tale om fattige Forældre, som Nøden tvinger til at lade deres Børn arbejde, men dette Forhold burde ikke dænges over med Haan i den danske Rigsdag. Det er min Opfattelse af det ærede Medlems Udtalelser, og den Opfattelse tror jeg er rigtig,

og jeg tror ikke, at det ærede Medlem er i Stand til at afkræfte det.

Ordføreren (Philipsen): Jeg ønsker kun lige over for den ærede sidste Taler at gøre opmærksom paa den Uoverensstemmelse, i hvilken han befinder sig med Mindretallets ærede Ordfører, idet jo ogsaa det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) er enig med os i, at der bør gaa en Enquête forud for Lovgivningen paa dette Omraade, hvilket den ærede sidste Taler anser overflødig.

J. Hage: Det ærede Medlem var i den Grad oppe i Skyerne med Hensyn til Rigsdagens Pligter, at det ikke undrer mig, at han kan have overhørt, hvad jeg sagde, men saa skulde han heller ikke give sig ud for at kunne gengive det. Jeg maa gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at der er Forskel paa at sige, at man slet ikke vil være med til at gøre noget for Børnene og saa paa at sige: Hvis Valget virkelig kom til at staa imellem de to Yderligheder, enten at Børnene slet ikke maatte deltage i Arbejdet, eller at de skulde have fuldstændig Frihed til at arbejde saa meget, de vilde, at det da vilde være bedst for Børnene selv, om de fik denne Frihed. For at klare min Opfattelse af, hvor nødvendig det er til en vis Grad at have Frihed paa dette Omraade, stillede jeg Spørgsmaalene saaledes op mod hinanden, men naar det ærede Medlem ikke en Gang er i Stand til at forstå dette, saa burde han ikke holde Tordentaler til Tinget her. Jeg tilføjede udtrykkelig, at man burde gaa en Mellemvej, saaledes som den ærede Ordfører har anbefalet.

H. Jensen: Der faldt en Bemærkning fra det ærede Medlem for Aarhus Amts 4de Valgkreds (J. Nielsen), og denne Bemærkning blev livlig applauderet af det ærede Medlem for Fredensborg (J. Hage), som senere udtalte, at der ikke blev givet Svar paa hans Bemærkning. Jeg synes ikke, vi skulde slutte denne Diskussion, uden at det ærede Medlem fik et Svar. Det ærede Medlem for Aarhus Amts 4de